

Krzysztof Nowiński

V Międzynarodowa Narada Grupy Roboczej Krajów Socjalistycznych ds. Konserwacji Zabytków Historii, Kultury i Muzealiów w Hawanie

---

Ochrona Zabytków 37/2 (145), 136-137

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

med, projekt dzielnicy nowego budownictwa (autorzy nie śmieli nazwać jej Bab el-Faradž, ale kształt wskazywał, że o to chodzi) — A. K. Chanoum i M. Kourdie. Miejmy nadzieję, że usłyszymy o nich w przyszłości i jeśli tak się stanie, to w dużej mierze dzięki arch. Henrykowi Rollerowi z Warszawy, który od lat kieruje zagadnieniami konserwatorskimi na Wydziale Architektury Uniwersytetu w Aleppo i był promotorem obydwu nagrodzonych projektów.

Charakteryzując czynniki sprzyjające działaniom konserwatorskim, mer miasta — architekt Nadzi Outri wymienił następujące:

- wydanie decyzji centralnych określających kwartały Starego Miasta, gdzie zakazano nowych inwestycji, dopuszczając jedynie konserwację;
- utworzenie technicznego komitetu dla konserwacji Starego Miasta;
- podjęcie planowana w rejonie Starego Miasta;
- zatrzymanie projektowania przestrzennego, opartego na zaprogramowanych bądź zrealizowanych już przebiegach komunikacyjnych, podjęcie natomiast projektowania alternatywnego;
- pomoc europejskich ekspertów przekazujących swoje doświadczenia;

- podjęcie realizacji działań konserwatorskich z wykorzystaniem zachowanych elementów;
- podjęcie szerokiej akcji popularyzacyjnej;
- objęcie Aleppo przez UNESCO swoimi programami ekspertyz. Życie pokaże, które ze słusznych wniosków i postulatów dadzą się wprowadzić w życie. Nie ulega jednak wątpliwości, że istnieją w Aleppo fundamenty do racjonalnych działań w imię ochrony trwałych wartości Islamu.

Lech Krzyżanowski

V MIĘDZYNARODOWA NARADA GRUPY ROBOCZEJ KRAJÓW SOCJALISTYCZNYCH DS. KONSERWACJI ZABYTKÓW HISTORII, KULTURY I MUZEALIÓW W HAWANIE

W dniach 28. XI — 3. XII. 1983 r. odbyła się w Hawanie V Międzynarodowa Narada Grupy Roboczej Krajów Socjalistycznych. Było to spotkanie jubileuszowe, o charakterze sprawozdawczo-wyborczym.

Grupa Robocza utworzona została w 1978 r. na mocy porozumienia pomiędzy ministrami kultury krajów socjalistycznych¹. Pierwszym Sekretarzem Generalnym został dr Tadeusz Polak, dyrektor naczelny PP PKZ. W ramach Grupy Roboczej działa 13 komisji zajmujących się różnymi zagadnieniami. Na czele krajowych grup roboczych stoją przewodniczący, natomiast każda komisja ma swojego koordynatora międzynarodowego, któremu podle-

gają koordynatorzy krajowi. Komisje zajmujące się większymi zakresami tematycznymi dzielą się na podkomisje i sekcje, w ramach których opracowywane są tematy wycinkowe.

Początkowy program działalności GR związany był wyłącznie z bazą materiałowo-techniczną kultury w zakresie ochrony zabytków. W miarę poszerzającego się współdziałania krajów członkowskich poszczególne komisje wprowadziły do tematów swoich prac zagadnienia badawcze, metodologiczne i terminologiczne. Chodziło tu m.in. o integrację poczynań konserwatorskich, ujednoczenie terminologii, w niektórych wypadkach także metod, oraz usprawnienie obiegu informacji i działań instytucji konserwatorskich w poszczególnych krajach. W ciągu 5 lat działalności najbardziej zaawansowane zostały prace przy następujących tematach:

- metody rewaloryzacji miast historycznych (Komisja I, koordynuje CSRS);
- metody ewidencji zabytków (w tym przygotowanie słownika terminologicznego) (II, CSRS);
- badania naukowe w dziedzinie konserwacji zabytków (w tym przygotowywanie podręczników technik konserwacji malarstwa) (IV, ZSRR);
- organizacja przedsiębiorstw konserwatorskich (X, Polska);
- informacja w zakresie ochrony zabytków (w tym wydawnictwa GR) (XI, Polska);
- konserwacja zabytków archeologicznych (w tym prace badawcze w terenie) (XIII, Bułgaria).

Z działalności praktycznej GR należy wymienić: wspólne badania archeologiczno-konserwatorskie przy twierdzy Bałczik w Bułgarii², do- roczne plenery kowalstwa tradycyjnego w Pszczynie³, pomoc materiałowa dla konserwatorów wietnamskich i obecnie dla konserwatorów kubańskich.

Należy dodać, że od 1979 r. w ramach GR ukazują się różne wy-

2. Rozmowy w kularach

1. W prezydium konferencji: dr T. Polak — Sekretarz Generalny i inż. I. Rigol — przewodnicząca delegacji kubańskiej

dawnictwa: biuletyny z informacjami bieżącymi, sprawozdania z narad, prace różnych komisji, bibliografie konserwatorskie krajów członkowskich⁴. Wydawcą jest Sekretariat Generalny przy udziale Komisji XI ds. Informacji.

¹ O działalności Grupy Roboczej zob. „Ochrona Zabytków”, nr 1, 1979, s. 70; nr 2, 1980, s. 182; nr 3, 1980, s. 266; nr 1—2, 1981, s. 111 oraz nr 3—4, 1982, s. 247.

² „Ochrona Zabytków”, nr 1—2, 1983, s. 146.

³ „Ochrona Zabytków”, nr 1—2, 1981, s. 113 oraz nr 1, 1984.

⁴ Warto odnotować wydanie: *Bibliografii wydawnictw o ochronie dóbr kultury w CSRS za 1979 r. i ZSRR za lata 1979—1980*, *Bibliografii wydawnictw o ochronie dóbr kultury w CSRS za 1980 r.*, *Materiały prawne o ochronie dóbr kultury w krajach socjalistycznych* (2 tomy), a także *Materiały i dokumenty z kolejnych międzynarodowych narad Grupy Roboczej*.

W V Międzynarodowej Naradzie GR wzięły udział delegacje: Ludowej Republiki Bułgarii, Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Republiki Kuby, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Wysłuchano sprawozdań: Sekretarza Generalnego dra T. Polaka za lata 1978—1983 oraz przewodniczących krajowych grup roboczych. W wyniku głosowania na stanowisko Sekretarza Generalnego w latach 1983—1988 jednogłośnie został wybrany ponownie dr T. Polak, a tym samym koordynacja działalności GR pozostała w naszym kraju.

W trakcie obrad — oprócz spraw związanych z wewnętrzną organizacją GR — uchwalono na wniosek Sekretarza Generalnego dwa akty. Pierwszy dotyczy wszechstronnego poparcia dla apelu UNESCO z 24. III. 1982 r. w sprawie ratowania Stariej Hawany. Grupa Robocza zobowiązała się do udzielenia pomocy m. in. przy: skompletowaniu sprzętu i materiałów, pracach konserwatorskich w klasztorze Santa Clara (przyszła siedziba Narodowego Centrum Konserwacji, Restauracji i Muzeologii Republiki Kuby) oraz w szkoleniu kubańskich kadr konserwatorskich. Drugi akt, w formie apelu konserwatorów krajów socjalistycznych o zachowanie pokoju, wystosowany został do wszystkich konserwatorów zabytków na świecie i ich głównych organizacji: ICOM, ICOMOS, ICCROM.

3. Uczestnicy narady zwiedzają Starą Hawanę (zdjęcia: M. Cempla)

Uczestnicy narady spotkali się z Ministrem Kultury Republiki Kuby Armando Hart Davalosem, a w obradach uczestniczyli wiceministrowie: Maria Leiseca i Gonzalo Karne. Gospodarze zapoznali gości z zagranicznych z problemami konser-

watorskimi swojego kraju, pokazali zabytki i prace konserwatorskie w Hawanie oraz w miasteczku kolonialnym Trinidad.

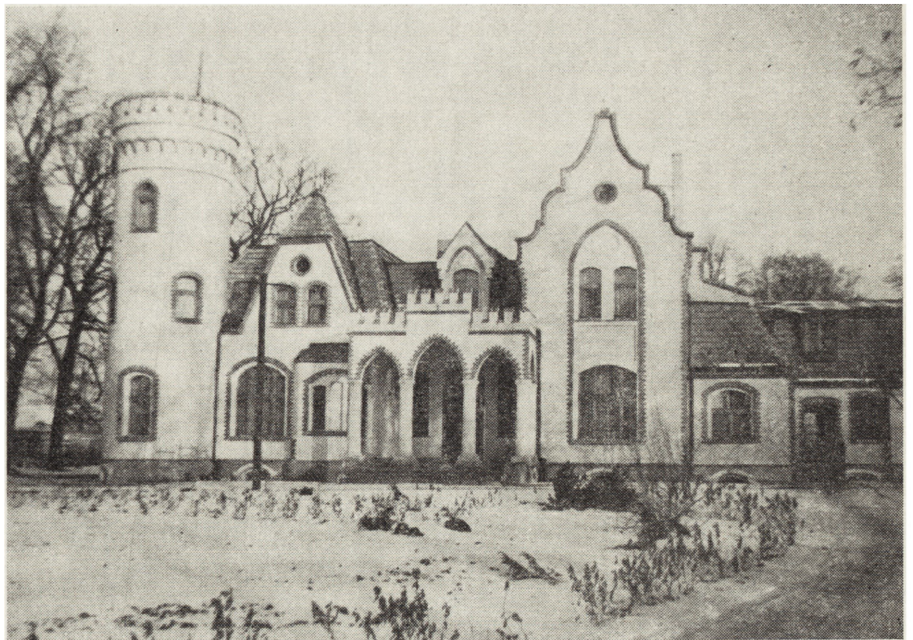
Krzysztof Nowiński

KONKURS MINISTERSTWA KULTURY I SZTUKI NA NAJLEPSZEGO UŻYTKOWNIKA OBIEKTU ZABYTKOWEGO — 1983

Dnia 13 lutego 1984 r. na Zamku Królewskim w Warszawie odbyło się wręczenie nagród laureatom konkursu.

Wojewódzcy Konserwatorzy Zabytków zgłosili do konkursu 22 obiekty z 16 województw. Po przeprowadzeniu komisyjnych lustracji jury konkursu przyznało nagrody i wyróżnienia 15 laureatom, w tym pięć nagród I stopnia, trzy — II stopnia, pięć — III stopnia oraz dwa wyróżnienia. Wiceminister Kultury i Sztuki Edward Gołębiowski — w obecności Generalnego Konserwatora Zabytków doc. dra Andrzeja Gruszeckiego — udekorował 11 osób najbardziej zasłużonych w rewaloryzacji i utrzymaniu obiektów złotymi odznakami „Za opiekę nad Zabytkami” oraz wręczył nagrody rzeczowe wraz z dyplomami laureatom. Nagrody otrzymało 6 użytkowników resortu rolnictwa, 4 — gmachów publicznych, 2 — sakralnych, 3 osoby fizyczne.

Nagrody i dyplomy I stopnia otrzymali: Kombinat Państwowych Gospodarstw Rolnych w Kołaczkowie — za wzorowe odnowienie, zagospodarowanie i wyposażenie dziewiętna-

1. Kołaczkowo (gm. Witkowo, woj. konińskie), dziewiętnastowieczny zespół pałacowo-parkowy (fot. R. Jatoszyński)